

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾ وَقُرْأْنَا
 فَرْقَنَاهُ لِنَنْقُرَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾ قُلْ أَمُنُوا بِهِ
 أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ
 سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ
 لِلْأَذْقَانِ يَنْكُوبُونَ وَيَرْبِدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيُّهَا
 مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا وَاتَّبِعِ
 بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
 شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ
 وَهِيَ مِائَةٌ وَعِشْرُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ
 لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ قِيمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِمَّنْ لَدُنْهُ وَيُنشِرَ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَمْلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾
 مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

109- Ve Kur'an okunduğunda ağlayarak yüz üstü secdeye kapanırlar. Kur'an onların içtenlikle bağlılıklarını arttırmaktadır.

110- De ki: 'İster Allah diye yalvar, ister Rahmân diye yalvar. Hangi isimle O'na yalvarırsanız yalvarım, bütün güzel isimler O'nundur. Namaz kıllarken de sesini ne çok yükselt ne de iyice kıs. Bunların arasında bir sesle oku!'

111- De ki: 'Hamd, çocuk edinmeyen, hükümranlığında ortağı da bulunmayan ve bir yardımcıya da ihtiyaç duymayan Allah'a âittir yalnızca.' Sen de yalnızca O'nu övüp yüceltmeye devam et!

KEHF SÛRESİ

-MAĞARA BÖLÜMÜ-

Esirgeyen, bağışlayan
Allah'ın adıyla,

1- Hamd, içeriğinde hiçbir tutarsızlık bulundurmadığı bu Kur'an'ı kuluna indiren Allah'a âittir yalnızca.

2- Bu Kur'an doğru yolu en uygun şartlarda göstermekte, Allah'a özgü olarak verilecek şiddetli bir cezâ ile inkâr edenleri uyarmakta, Allah'ın rızasına uygun davranan müminleri de cennet ile müjdelemektedir,

3- Onlar orada sonsuza kadar yaşayacaklardır.

4- Bu kitap, 'Allah çocuk edin-di' diyenleri de uyarmaktadır.

105- Ey ümmî nebi! Biz Kur'an'ı meleklerin gözetiminde hükümlerle indirdik, o da meleklerin denetiminde hükümlerle indi. Seni de resûl olarak yalnızca cennet ile müjdelemen ve cehennem azâbına karşı uyarman için gönderdik.

106- O Kur'an'ı, acele etmeden insanları eğitmen için bölümlere ayırdık ve olaylara göre kısım kısım indirdik.

107- De ki: 'Kur'an'a ister îman edin, ister îman etmeyin.' Gerçek şu ki ehl-i kitaptan îman edenlere Kur'an okunduğunda yüz üstü secdeye kapanırlar,(Secde)

108- Onlar, 'Rabbimiz kullarına âit özelliklerden çok uzaktır. Gerçekleşecek olan da hiç şüphesiz rabbimizin vaadidir' derler,

5- Bu konuda ne onların bir delili var ne de atalarının. Altından kalkamayacakları kadar büyük sözler çıkıyor ağızlarından. Yalnızca yalan söylüyorlar.

6- Ey ümmî nebî! Sen ise bu Kur'an'a inanmadılar diye onların ardından kendini yiyip bitirecek hale geliyorsun üzüntüden.

7- Aslında biz, oraya bağlanıp kalmadan en mükemmel şekilde kulluk yapanları ortaya çıkarmak için yeryüzünü göz alıcı bir şekilde donattık.

8- Hiç şüphesiz biz orayı hiçbir şey yaşanmamış bir düzlük hâline de getireceğiz.

9- Yoksa sen mağaradakileri ve kitabede ismi olanları şaşırtıcı mucizelerimizin en büyüğü mü sandın?

10- Bir vakit delikanlılar mağaraya sığınmışlar, sonrasında da 'Rabbimiz! Sana özgü bir korunak sağla bize, durumumuzu da doğru yol üzerine düzenle' demişlerdi.

11- Böylece onları mağarada yıllarca derin bir uykuya daldırdık.

12- Sonra mağarada olanlardan ve olmayanlardan hangilerinin kaldıkları süreyi tam hesap edeceğini göstermek için onları uykudan kaldırdık.

13- Onların başlarından geçeni en doğrusuyla sana biz an-

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ
مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ٥ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ
نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ٦
إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا ٧ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ٨ أَمْ
حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا
عَجَبًا ٩ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ١٠ فَضَرْبْنَا عَلَى
أَذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ١١ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ
الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِئُوا أَمَدًا ١٢ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ
نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاَهُمْ هُدًى ١٣
وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا
هُؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ١٥

latırız. Gerçekten de onlar sebatlarını arttırdığımız, rablerini iman etmiş delikanlılardı.

14- Onları cesaretlendirmiştik ve onlar da meclisteyken yöneticilere karşı çıkıp demişlerdi ki: 'Bizim rabbimiz, göklerin ve yeryüzünün rabbidir. Biz O'ndan başka bir ilâha aslâ tapmayız. Andolsun ki aksini söyleseydik haksızlık yapmış olurduk'

15- 'İşte halkımız, Allah'ın hâricinde de ilâhlar edindiler. Hiç değilse onlarla ilgili aleni bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Üstelik uydurduğu yalanı Allah'a dayandırandan daha kâfiri var mı?'

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ
أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَرَاوُرُ عَنْ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْهُمْ ذَاتَ الشَّمَالِ
وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لِيَهْدِيَ اللَّهُ الْبَلَّغِينَ
وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ آيَاتًا
وَهُمْ رُفُودٌ وَنُقِلَبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ وَكَلْبُهُمْ
بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَكَلِمَاتٍ مِنْهُمْ رُغْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا
لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا
أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا
أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

16- Aralarında da şöyle konuştular, 'Halkla ve onların Allah'ın hâricindeki tapındıklarıyla tüm bağlarınızı kopardysanız hemen şu mağaraya sığının, rabbiniz de sizi düşmanlardan emin kılıp rızıklandırсын, durumunuzla ilgili geniş imkânlar hazırlasın.'

17- Onlar geniş bir gölgelikte bulunurlarken, güneş yükseldiğinde ışığın mağaranın sağına vurduğunu, batarken de onlara yaklaşmadan mağaranın soluna vurduğunu görürsün. **Bu olay, Allah'ın kesinleşmiş yasına göre yeryüzü için belirlediği kurallardan biri sayesindedir.** Allah kime doğru yolu gösterirse işte o doğru yoldadır, kimi de doğru

yolun dışında bırakırsa bu durumda onlara doğru yolu gösterip yardım edecek birini aslâ bulamazsın.

18- Uykuda oldukları halde onları uyanık sanırsın. **Onları sağa, sola biz döndürüydük.** Köpekleri de girişte ön ayaklarını uzatmış yatmaktaydı. Şâyet onları o halde görseydin korkudan elin ayağına dolaşırda da arkana bile bakmadan onlardan öyle bir kaçardın ki!

19- Aralarında kendi durumlarını görüşmeleri ve Allah'ın büyüklüğünü iyice anlamaları için onları uyandırdık. İçlerinden biri konuşup, 'Ne kadar zamandır buradasınız?' dedi. 'Bir gün veya daha az bir süre buradayız' dediler. Ardından dediler ki: 'Ne kadar durduğunuzu rabbiniz daha iyi bilir. Hemen içinizden birini şu gümüş parayla şehre gönderin de **hangisinin helâl ve ucuz olduğuna dikkat ederek çabucak size yiyecek getirsin.** Çok dikkatli davranısın, varlığını hiç kimseye fark ettirmesin.'

20- 'Çünkü sizi öğrenirlerse sizi taşıyıp öldürürler veya kendi dinlerine döndürürler ki bu durumda da sonsuza kadar âhirette aslâ rahat yüzü göremezsiniz.'

21- Böylelikle, kıyâmetin gerçekleşmesi ile ilgili hiçbir şüphenin bulunmadığını ve Allah'ın tekrar dirilteceğinin kesin olduğunu bilmeleri için insanları onlardan haberdar ettik. İnsanlar onların durumu hakkında kendi aralarında çekişirken bazıları, 'Mağaranın girişine bina yapın' dedi. Onları en iyi rableri bilir. Onların durumu hakkında hükümdarları, 'Mağaranın girişine mescit yapacağız' dedi.

22- İnsanlar, 'Üç kişiler, dördüncü köpekleriydi' diyecekler, 'Beş kişiler, altıncı köpekleriydi' de derler. Bilmedikleri bir konuda konuşup dururlar. 'Yedi kişilerdi, sekizinci de köpekleriydi' de derler. De ki: 'Onların sayısını en iyi rabbim bilir.' **Onların sayılarının böyle olduğunu da çok az kişi bilir ancak.** Ey ümmî nebi! Bu yüzden onlar hakkında tartışma yalnızca vahyedileni söyle. **Onlar hakkında kitap ehlin-den hiç kimseye de fikrini sorma.**

23- Ey ümmî nebi! Herhangi bir şey için üstüne basa basa, 'Ben bunu yarın yapacağım' deme,

24- 'Ancak Allah dilerse yaparım' de. Unuttuğunda da hatırlayınca, 'Allah dilerse' diyerek rabbini an! De ki: 'Rabbimin bu haberlerden daha büyüklerini daha kısa bir zamanda bana vermesi de mümkündür.'

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكُمْ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبٍ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَلِيَتُوبَا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَأْتَلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

25- Onlar mağaralarında üç yüz yıl ve buna ilaveten de dokuz yıl daha kaldılar.

26- De ki: 'Onların ne kadar kaldıklarını da en iyi Allah bilir.' Göklerin ve yeryüzünün bilinmeyişi O'na âittir. O öylesine ayrıntılı görür, öylesine her şeyi işitir ki! Göklerde ve yeryüzünde bulunanları O'ndan başka yöneten de yoktur ve O, hiç kimseyi kararlarına ortak etmez.

27- Rabbinin kitabında sana ne vahyedildiyse onu söyleyip uygula. Ne O'nun bildirdiklerinin zıttı mümkündür ne de O'nun hâricinde sığınacak bir yer bulman mümkündür.

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ
فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَن شَاءَ
فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن
يَسْتَعِينُوا يُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ
وَسَاءَتِ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا
لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ
تَجْرَى مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا
عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ وَاصْرِبْ لَهُمْ
مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا
وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ
فَقَالَ لِمَصَاحِبِهِ هُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

28- Ey ümmî nebî! Sabah akşam rablerine duâ eden ve O'nun rızâsını isteyenlerle birlikteliğe içtenlikle sebât et. Dünya hayâtının geçici güzelliklerine kapılarak onlara karşı ilgisiz olma. Aykırı isteklerinin peşinde, zihnini Kur'an'a ilgisiz bulduğumuz, işi gücü lakaytlık olanın isteklerini kabul etme.

29- De ki: 'Doğru olan, rabbinizden gelendir. Bu yüzden isteyen îman etsin, isteyen de inkâr etsin.' Gerçekten de biz cehennemî kâfirler için hazırladık. Oranın alevleri çepeçevre kuşatıp kaplar onları. Su dilenirlerse kızgın yağ posası gibi yüzlerini eriten bir su ile dilekleri yerine getirilir(!) Ne kadar da kötü bir içecek! Sere serpe oturulacak ne de kötü bir yer!

30- Gerçek şu ki îman edip Allah'ın rızâsına uygun davrananların, böyle güzel kulluk yapanların sevaplarının karşılığını ihmal etmeyiz.

31- İşte onlar için alt başlarından ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Hanımları da orada altın bileziklerle donanacaklar, ince ve kalın ipeklerden cennet kıyafetleri giyinip kurulacaklar koltuklara. Ne kadar da mükemmel bir ödül! Sere serpe oturulacak ne güzel bir yer!

32- Onlara o iki adamın örneğini ver; onlardan birine her çeşit üzümün bulunduğu iki bağ vermiş, o bağların çevresini hurma ağaçlarıyla çevrelemiş ve iki bağın arasını da ekip biçmeye uygun yapmıştık.

33- Her iki bağda bol ürün vermekteydi, hiçbir şeyi eksik bırakmamış, üstelik bağların arasından bir de nehir akıtmıştık.

34- Ayrıca o çok da varlıklıydı. Bu yüzden arkadaşıyla konuşurken ona, 'Ben senden hem daha zenginim hem de oğullarımın çokluğu sayesinde daha güçlüyüm' dedi.

35- Kendine yazık ederek bağına girdi. Dedi ki: ‘Bunun yok olacağını aslâ zannetmem,’

36- ‘Kıyâmetin kopacağını da sanmam. Şâyet rabbime döndürülsem de bundan daha iyi bir netice kesinlikle bulurum.’

37- Kendisiyle konuştuğu arkadaşı ona dedi ki: ‘Seni topraktan yaratan, sonrasında da seni bir damla meniye dönüştüren, bütün uzuvlarımı sağlam bir şekilde düzenleyip seni bir adam hâline getireni inkâr mı ediyorsun?’

38- ‘Oysaki O Allah benim rabbimdir. Hiçbir şeyi rabbime ortak koşmam.’

39- ‘Hiç değilse bağına girdiğinde, ‘Allah dilemiş de vermiş, güç kuvvet yalnızca Allah’tan sağlanır’ demen gerekmez miydi? Sen beni varlık ve oğul bakımından daha az görsen de,’

40- ‘Rabbim senin bağından daha iyisini bana verebilir, senin bağına da gökten umulmadık bir belâ indirip orayı dümdüz kuru bir toprağa dönüştürebilir,’

41- ‘Ya da her iki bağın suyu çekilebilir, sonrasında o suyu bulmaya güç yetiremezsin.’

42- Bu durumdayken onun bütün serveti afetlere maruz kaldı. Artık oraya yaptığı masrafa derin pişmanlık duyuyordu. Orası harabeye dönmüştü. ‘Keşke rabbime hiçbir şeyi ortak koşmasaydım’ diyordu.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا
 ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا
 مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
 خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّيَكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ
 اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ
 قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَنًا أَمَّا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا
 ﴿٣٩﴾ فَعَلَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا
 حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَاءً هَٰ
 غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِبَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ
 كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا
 لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ
 هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيوةِ الدُّنْيَا
 كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
 هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

43- Allah’ın hâricinde ne oğullarının ona yardım etmesi söz konusuysa ne de kendi kendine bir yardımı olabilir.

44- Bu gibi durumlarda yardım yalnızca Allah’a aittir. O, ödül bakımından da tek söz sahibidir, âhiret bakımından da tek söz sahibidir.

45- Ey ümmî nebi! Onlara dünya hayatının örneğini ver; dünya hayatı, gökten lütfumuzla yağdırdığımız yağmur suyu gibidir. Ardından da yeryüzündeki bitkiler o yağmur suyuyla canlanıp gelişir, birleşip kaynaşır ve daha sonra kuruyan o bitkilerin samanını rüzgâr savurur yalnızca dâneler kalır. Allah her şey için belirli kurallar koymuştur.

الْمَالِ وَالْبُنُونَ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
 خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
 الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَا لَهُمْ فَلَمَّ نُفَعِدِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا
 عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ
 زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوَضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى
 الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا
 الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا
 مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
 اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ
 أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ
 عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
 عَضُدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
 فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ
 النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَافِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

46- Mal ve evlat, dünya hayatının geçici güzellikleridir. Kalıcı olanlar, Allah'ın rızasına uygun olan davranışlar, rabbinin değerlendirmesine göre ödül için de en iyisidir, umut besleme için de en iyisidir.

47- Kıyâmet günü dağları toz hâline getiririz yeryüzünü dümdüz görürsün. İnsanların da hepsini bir araya getiririz hiçbirini geride bırakmayız,

48- Ve onlar amellerine göre seçilip rabbinin huzuruna sunulurlar. 'Andolsun ki ilk seferinde yarattığımız gibi bize geldiniz. Oysa sizin diriltilmeniz için belirli şartlara bağladığımız bir süre ve yerin aslâ olmayacağını zannetmiştiniz.' denilir onlara.

49- Ve yapıp ettiklerinin kayıtları ortaya konulduğunda bir de bakarsın ki kayıtlardakilerden dolayı cehennemlikler endişe içinde titriyorlar. Onlar, 'Kahrolaymışız. Bu ne tür bir kayıt ki küçük büyük hiçbir şeyi bırakmamış, her şeyi kaydetmiş' diyerek işledikleri günahların karşılığını önlerinde hazır bulacaklar. Senin rabbin hiç kimseye haksızlık etmez.

50- Bir vakit meleklerle, "Âdem'e secde edin." buyurmuştuk, İblis'in hâricinde hepsi hemen secde etmişlerdi. İblis cinlerdendi, bu yüzden de rabbinin hükmüne karşı çıkmada ısrarcı olmuştu. Onlar size düşman olduğu halde siz beni bırakıp da onu ve soyunu mu koruyucu ediniyorsunuz? Kâfirlerin değişik tokuşu ne kadar da kötü!

51- Ben şeytanî cinleri ne göklerin ve yeryüzünün yaratılışına ne de kendilerinin yaratılışına ne de kendilerinin yaratılışına şahit tuttum. İnsanları doğru yoldan çıkarana görev verecek de değilim.

52- Hüküm günü Allah ortak koşanları tersleyip buyuracak ki: "Ortaklarım olduğunu iddia ettiklerinizi çağırım hadi!" Bu yüzden onlar da yalvarırlar fakat yalvardıkları onlara karşılık veremez. Biz aralarına yok edici bir azap yerleştiririz.

53- Cehennemlikler cehennemi görecekler ve artık orayla hemhâl olacaklarını anlayacaklar, oradan sıvıyacıkları bir delik de bulamayacaklar.

54 Andolsun ki biz bu Kur'an'da insanlara alışılmadık ve kulsursuz örnekleri tekrarladık. İnsanın en çok yaptığı şey ise tartışmadır.

55- Kendilerine doğru yolu gösteren bir resûl geldiğinde insanların iman edip rablerinden bağışlanma dilemelerini engelleyen şey yalnızca daha önceki kâfirler için uygulanan kanunun kendilerine de gelmesini veya âhîret azâbının gözlerinin önüne serilmesini beklemeleridir.

56- Biz resûlleri yalnızca müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. O yobaz kâfirler ise gerçeği yalanlarla geçersiz kılmak için uğraşıyorlar. Kendilerini uyaran âyetlerimizi alaya alıyorlar.

57- Rabbinin âyetleriyle öğüt verildiği halde bu öğütleri umursamayan ve işlediği günahlar için pişmanlık duymayandan daha kâfiri var mı? **Bizim koyduğumuz kurala göre önyargılarından kurtulamayanlar Kur'an'ı kavrayamaz.** Ey ümmî nebî! Sen onları doğru yola çağırırsan da artık bu durumda aslâ doğru yolu bulamazlar.

58- Senin rabbin çok affedicidir, çok da merhametlidir. **Şâyet O, kazandıkları günahlarından dolayı onları hemen cezâlandırarak olsaydı onlara derhal azap ederdi. Fakat onların cezâlandırılmalarının**

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
أَذَانِهِمْ وَقْرًا ﴿٥٧﴾ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا
﴿٥٨﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا
لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
مَوْثِقًا ﴿٥٩﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦١﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦٢﴾

belirli şartlara bağlı bir süresi ve yeri vardır. Ceza vakti gelince azaplarından kaçıp sığınacak bir yer bulamaz onlar.

59- İnkâra devam etmelerinden dolayı kendilerini helâk ettiğimiz o şehirler de böyleydi. Onları helâk etmek için de belirli şartlara bağladığımız bir süre ve yer vardı.

60- Bir vakit Mûsâ genç yardımcısına, 'Çok uzun bir süre de olsa iki denizin birleştiği yere ulaşıncaya kadar gitmeye devam edeceğim' demişti.

61- Daha sonra iki denizin birleştiği yere ulaştıklarında balıklarını unuttular, balık da hemen denizde bir oyuğa sığınmıştı.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتِيهِ أَتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا
نَصَبًا ﴿٦٦﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْغُوتَ
وَمَا أُنْسَانِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ
عَجَبًا ﴿٦٧﴾ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبِغُ فَارْتَدَّ عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا
﴿٦٨﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ
مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٩﴾ قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَبِعَكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧١﴾
وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ
شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٧٣﴾ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا
تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٤﴾ فَانْطَلَقَا
حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ
أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ
مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٦﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي
مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٧﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَيًّا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ
أَقْتَلْتُ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٨﴾

66- Mûsâ ona, 'Sana esası öğretilen bilgilerden bana da öğretmen için seninle gelebilir miyim?' dedi.

67- O kulumuz dedi ki: 'Senin benimle birlikte olmaya katlanman mümkün değil,'

68- 'Esasını bilmediğin şeye nasıl sabredeceksin ki?'

69- Mûsâ, 'İnşallah benim tahammül eden biri olduğumu göreceksin. Senin hiçbir işine de karşı çıkmam' dedi.

70- O kulumuz, 'Eğer gelip yaptıklarımı gözden geçireceksen, ben sana neler olduğunu anlatıncaya kadar artık bana hiçbir şey sorma' dedi.

71- Bunun üzerine ikisi sahilde oyalanmadan yola koyuldular. Daha sonra gemiye bindiklerinde o, gemide delik açtı. Mûsâ, 'İçindekileri boğmak için mi gemide delik açtın? Gerçekten de hiç görülmemiş, çok tehlikeli bir iş yaptın!' dedi.

72- O kulumuz, 'Senin benimle birlikte olmaya katlanman mümkün değil dememiş miydim?' dedi.

73- Mûsâ, 'Sözümü unuttuğum için beni bağışla, seninle gelmemi de zorlaştırma' dedi.

74- Gemiden sonra ikisi oyalanmadan yola devam ettiler. Daha sonra bir ergene rastladıklarında o, hemen onu öldürdü. Mûsâ, 'Masum bir insanı kısas olmadan mı öldürdün? Gerçekten de hiç görülmemiş, çok berbat bir iş yaptın!' dedi.

62- Ardından hedefledikleri yeri geçip gittiklerinde Mûsâ yardımcısına, 'Yemeğimizi getir. Andolsun ki katlandığımız bu yolculuğumuzda bitkin düştük' dedi.

63- Yardımcısı, 'Ne dersin buna? O kayanın yanında soluklandığımız vakit balığa olanları sana söylemeyi unuttuğum. Onu söylemeyi de sadece şeytan unutturmuştur bana, balık da denizde tuhaf bir yere sığınmıştı' dedi.

64- Mûsâ, 'İşte aradığımız buydu!' dedi. Ve hemen kendi izlerini takip ederek geri döndüler.

65- Ardından da tarafımızdan nübüvvet verdiğimiz kullarımızdan birine rastladılar. Bize özgü, görünmeyene âit bazı bilgileri bildirmiştik ona.

75- O kulumuz, 'Senin benimle birlikte olmaya katlanman hiç mümkün değil dememiş miydim?' dedi.

76- Mûsâ, 'Eğer bundan sonra sana herhangi bir şey sorarsam, bana eşlik etme. Benden ötür kabul etmenin sınırına geldin' dedi.

77- Ardından da ikisi oyalanmadan yola devam ettiler. Daha sonra insanların yaşadığı bir şehre varınca oranın halkından yiyecek istediler. Fakat halk bu ikisini ağırlamağa tenezzül etmedi. Derken orada yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler. O, hemen duvarı onardı. Mûsâ, 'İsteseydin bunun karşılığında bir ücret de alabilirdin!' dedi.

78- O kulumuz, 'İşte bu sözle benim ile senin ayrılma vakti gelmiş oldu. Sana sabredemediğin şeylerin açıklamasını yapayım' dedi.

79- 'Mesele şu ki: O gemi **denizde çalışan yoksul insanlara** âitti. İleride, sağlam olan her gemiyi zorla alan bir kral vardı ve bu yüzden de ben o gemiyi kusurlu hale getirmek istedim.'

80- '**Ergene gelince, onun ana-babası mümindir.** Onun ebeveynlerini günah ve inkârâ zorlamasını hoş görmedik.'

81- 'Bu yüzden rablerinin, o çocuğun yerine, ana-babaya

daha iyi, daha saf ve oldukça merhametli birini vermesini istedik.'

82- 'Duvara gelince, bu şehirdeki **iki yetim ergene** âitti. Duvarın altında onlara âit bir define vardı. **Babaları da Allah'ın rızasını kazanmış biri**ydi. Bu yüzden rabbin o ikisinin sorumluluk sahibi olacak yaşa ulaştıklarında definelerini çıkarılmalarını istedi. Rabbinin onlara acımasıydı bu. Ben bunların hiçbirini kendi aklımdan yapmadım. Sabredemediğin şeylerin açıklaması bu şekildedir.'

83- Ey ümmî nebî! Sana Zülkarneyn hakkında da sorular soruyorlar. De ki: 'Onunla ilgili bazı şeyleri sizlere söyleyeceğim.'

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۗ قَالَ إِنْ سَأَلْتكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۖ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا آتَىٰ أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبْوَا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ۗ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأْنَيْتُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۗ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَافِكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۗ وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۗ فَآرَدْنَا أَنْ نُبْدِلَهُمَا رَبَّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ۗ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ ۗ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ۗ ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۗ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ۗ

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۚ فَاتَّبَعِ
 سَبَبًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ
 حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ تُعَذِّبُ وَإِنَّمَا أَنْ
 تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ۚ قَالَ إِنَّمَا مِنْ ظَلَمٍ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ
 فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ۚ وَأَمَّا مَنْ أَمِنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ
 الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ۚ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ۚ حَتَّىٰ
 إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا
 سَبْرًا ۚ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۚ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا
 ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ
 يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۚ قَالُوا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ
 فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ
 سَدًّا ۚ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۚ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ
 بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ
 عَلَيْهِ قَطْرًا ۚ فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ۚ

84- Biz onu yeryüzüne yetkili kıldık ve yapmak istedikleriyle ilgili her türlü imkânları ve vasıtaları ona sağladık.

85- Böylece o bu vasıtalarla batıya doğru ilerledi.

86- Daha sonra güneşin battığı yere varınca, güneşin bataklığa gömülüyormuş gibi battığını gördü. Ve oranın yakınlarında inkârçı insanlara rastladı. Buyurduk ki: ‘Ey Zülkarneyn! Eğer inkârda direnirlerse onları idam et ya da onları esir al!’

87- Zülkarneyn dedi ki: ‘Eğer inkârda direnen olursa bu yüzden onu ileride cezalandıracağız. Sonra da rabbine döndürülecek, ardından da rabbi ona hiç görülmemiş bir şekilde azap edecek.’

88- ‘Eğer iman edip Allah’ın rızasına uygun davranan olursa işte o idamdan ve esâretten kurtulur. Ona, sıkıntıya sokmayacak olan hükümlerimizi emredeceğiz.’

89- Sonrasında o bu vasıtalarla doğruya doğru ilerledi.

90- Daha sonra güneşin doğduğu yere varınca, güneşin; güneşten korunabilecekleri barınak ve kıyâfet vermediğimiz insanların üzerine doğduğunu gördü.

91- Onun yaşadıkları böyle ilgi çekiciydi ve onunla ilgili bütün olanların esasını da biliyorduk.

92- Sonra o bu vasıtalarla kuzeye doğru ilerledi.

93- Daha sonra birbirine yakın iki dağın önüne varınca, dağların eteklerinde neredeyse hiçbir konuşmanın içyüzünü anlamayan insanlara rastladı.

94- Onlar, ‘Ey Zülkarneyn! Kesinlikle Ye’cüc ve Mecüc bu topraklarda kargaşa ve yıkıma neden oluyorlar. Bu yüzden bizimle onlar arasında bir set yapmana karşılık sana haraç vergisi versek olur mu?’ dediler.

95- Zülkarneyn, ‘Rabbim beni yeryüzüne mükemmel bir şekilde yetkili kıldı. Onun için siz sadece bana gerekli âletlerle yardım edin, ben de sizinle onların arasında çok sağlam bir set yapayım’ dedi.

96- ‘Bana demir kütleleri getirin’ dedi, daha sonra oraya yerleştirilen demir kütlelerle iki dağın arası aynı seviyeye gelince, ‘Ateşi körükleyin’ dedi. Ardından demir kütleler kor hâline geldiğinde, ‘Bana erimiş bakırı getirin de üzerine dökeyim’ dedi.

97- Sonrasında o setti ne aşabildiler ne de delip geçebildiler.

98- Zülkarneyn, 'Bu set rabbimin kullarına bir iyiliğidir. Nihâyet rabbim, kıyâmet günü yaklaştığında o seddi paramparça edecektir. Rabbimin vaadi kesindir.' dedi.

99- Kıyâmet günü Ye'cüc-Mec'üc'ü ve insanları iyice birbirlerine karışmaları için bırakırız. Ve Sûr'a üfleriz, ardından da hepsini bir araya getirip toplarız.

100- Hüküm günü de bütün genişliğiyle cehennemi kâfirlerin gözlerinin önüne sereriz,

101- O kâfirler Kur'an'a karşı bakar kördüler ve onu duymaya katlanamıyorlardı,

102- Benim hâricimde koruyucu edindikleri kullarım olan meleklerin ve resûllerin kendilerine destek olacağını mı sanıyor kâfirler? Elbette ki cehennemi kâfirlerin ağırlanacağı bir yer olarak hazırladık(!)

103- De ki: 'Davranışları açısından en çok zarara uğrayanları size açıklayalım mı?'

104- 'Yalan yanlış davranışlarıyla kendilerinin güzel bir şeyler yaptıklarını zannederlerken dünya hayatındaki bütün emekleri boşa gidenlerdir.'

105- İşte bunlar, rablerinin âyetlerine ve sorgulanmak için O'nun huzuruna çıkmaya îman etmeyenlerdir. Bu yüzden de bütün çabaları geçersizdir. Artık biz onları kıyâmet günü sorgulamaya değer görmeyiz.

106- Âyetlerime ve resûlüme îman etmemeleri ve onları alaya almalarından dolayı böylelerinin cezası cehennemdir.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ٩٨ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ٩٩ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ١٠٠ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ١٠١ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ١٠٢ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ١٠٣ الَّذِينَ صَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنََّّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ١٠٤ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ١٠٥ ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا ١٠٦ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ١٠٧ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ١٠٨ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ١٠٩ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ١١٠

107- Gerçek şu ki îman edip Allah'ın rızasına uygun davrananlar Firdevs cennetlerinde ağırlanmayı hak ederler,

108- Sonsuza kadar oradadırlar, oradan hiç ayrılmak istemeyecekler.

109- De ki: 'Şâyet rabbimin ilmini yazmak için denizler mürekkep olsa ve bir o kadarını daha getirip eklessek, rabbimin ilminin yazılması bitmeden önce denizler tükenirdi.'

110- De ki: 'Ben de sizin gibi bir fânîyim sadece. Bana ilâhınızın yalnızca tek ilâh olduğu vahyediliyor. Bu yüzden her kim sorgulanmak için rabbinin huzuruna çıkacağını umuyorsa derhal îman edip Allah'ın rızasına uygun davranışlarda bulunsun, rabbine yaptığı kullukta O'na hiçkimseyi ortak koşmasın.'